

dr. hab. Adam Taracha, prof. UMCS

ORCID: 0000-0001-8630-2496

adam.taracha@mail.umcs.pl

Zespół Badawczy Kryminalistyki i Prawa Dowodowego

Instytut Prawa, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Nagranie z kamery nasobnej policjanta jako informacja publiczna – glosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 22 listopada 2023 r., II SAB/Łd 98/23¹

Słowa kluczowe: informacja publiczna; nagranie z kamery nasobnej; nadużycie prawa dostępu do informacji publicznej; interes publiczny

Glosa częściowo krytyczna – dotyczy problematyki dostępu do informacji publicznej. W głosowanym orzeczeniu Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził, że nagranie przebiegu interwencji przez funkcjonariusza policji przy użyciu kamery nasobnej stanowi informację publiczną. Odmawiając obywatelowi dostępu do tej informacji, organ powinien wydać decyzję. Autor (akceptując co do zasady to rozstrzygnięcie) wskazuje na okoliczności, które w przedmiotowej sprawie uzasadniały odmowę dostępu. Przyłączając się do postulatu wprowadzenia do ustawy o dostępie do informacji publicznej przepisów, które pozwoliłyby na ograniczenie nadużywania prawa do informacji publicznej (już na etapie rozpoznawania wniosku), proponuje szeroką nowelizację tej ustawy. W ramach tych prac należałoby wprowadzić do ustawy o dostępie do informacji publicznej przepisy, które wprost ograniczałyby dostęp do określonych kategorii informacji publicznych. Przykładowo autor przedstawia rozwiązania ograniczające dostęp do informacji publicznej na gruncie prawa amerykańskiego.

W głosowanym orzeczeniu Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi – Wydział II rozpoznał w 22 listopada 2023 r. sprawę ze skargi J.S. na beczynność Komendanta Wojewódzkiego Policji w sprawie udostępnienia informacji publicznej. W pkt 1 orzeczenia zobowiązał Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi do rozpatrzenia wniosku skarżącego z dnia 10 kwietnia 2023 r. w zakresie pkt 7², a także w za-

kresie udostępnienia nagrania z przeprowadzonej interwencji z dnia (...) kwietnia 2023 r. w terminie 14 dni od daty zwrotu organowi akt sprawy wraz z prawomocnym orzeczeniem. Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził, że Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi dopuścił się beczynności, która nie miała miejsca

¹ Wyrok WSA w Łodzi z dnia 22 listopada 2023 r., II SAB/Łd 98/23, LEX nr 3653835.

² Sąd nie podzielił poglądu organu, że pytanie nr 7 o brzmieniu „Jak się ma ta liczba w ujęciu procento-

wym do wszystkich poszczególnych domowych spotkań rozegranych w tym sezonie przez (...)?” nie dotyczyło informacji publicznej. Pytanie nr 7 ewidentnie odnosi się do pytania 6: „Ile mandatów karnych wypisano tego dnia w obszarze działań zabezpieczających spotkanie?” i dotyczy informacji publicznej.

z rażącym naruszeniem prawa, a w pozostałej części oddalił skargę.

W sprawie tej J.S. 10 kwietnia 2023 r. zwrócił się do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi z wnioskiem „o udzielenie informacji publicznej w postaci nagrania z przebiegu interwencji z dnia (...) kwietnia 2023 r. na terenie obiektu sportowego – Stadionu Miejskiego (...) zakończonej nałożeniem grzywny w formie mandatu karnego”. Komendant Wojewódzki odmówił uwzględnienia wniosku i w pisemnej informacji wyjaśnił, że nagranie pochodzi z kamery nasobnej, którą posłużył się funkcjonariusz w czasie interwencji.

W ocenie Komendanta Wojewódzkiego nagranie owo nie stanowi informacji publicznej. Nagrania tego typu zgodnie z przepisami ustawy o Policji³ są usuwane (w terminach przewidzianych przez ustawę o Policji) lub gdy stanowią dowód w sprawie, przekazywane są wyłącznie organom ścigania lub sądom. Komendant Wojewódzki podnosił w piśmie, że wnioskodawca chce wykorzystać przedmiotowe nagrania w postępowaniu przed sądem w sprawie uchylecia mandatu karnego, a więc dla celów prywatnych. Pełnomocnik ukaranego mandatem karnym J.S. pismem z dnia 8 sierpnia 2023 r. wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi skargę na bezczynność Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 22 listopada 2023 r. zobowiązał Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi do rozpatrzenia wniosku w zakresie udostępnienia nagrania z przeprowadzonej interwencji z dnia (...) kwietnia 2023 r. Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że nagrania z przebiegu interwencji powstają w ramach sfery działalności publicznej organu – podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji, stąd co do zasady stanowią one informację publiczną. Sąd stwierdził, że problematyka dostępu do informacji publicznej została unor-

mowana w przepisach ustawy o dostępie do informacji publicznych. Zgodnie z treścią art. 1 u.d.i.p.⁴ każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystaniu na zasadach określonych w tej ustawie. Pojęcie „informacja publiczna” jest ujmowane szeroko i dotyczy wszelkich spraw publicznych, również wówczas, gdy wiadomość ta nie została wytworzona przez podmioty publiczne, a jedynie odnosi się do nich.

Sąd nie podzielił przy tym stanowiska skarżonego organu, że sporna informacja nie miała waloru „informacji o sprawach publicznych” z racji tego, iż nagrania interwencji są wykonywane i przechowywane na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 5a i 5b i art. 15b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Wojewódzki Sąd Administracyjny zwrócił uwagę, że możliwość korzystania przez Policję z kamer nasobnych nie została uregulowana w dedykowanych temu zagadnieniu przepisach, a powołane powyżej regulacje mają charakter ogólny. Nie istnieją także przepisy wewnętrzne „Instrukcji użytkowania Systemu Rejestracji Audio-Wideo (RAW), w tym kamer nasobnych pozostających na wyposażeniu policjantów służby prewencyjnej”⁵. Zdaniem Sądu „żadna norma prawna nie pozbawia nagrań z interwencji charakteru informacji publicznej. Żądana przez skarżącego informacja stanowi informację publiczną. Nagrania wideo z przebiegu interwencji zawierają informację o działalności policji – władzy publicznej. Nagrania wideo zostały wytworzone w ramach sfery działalności organu administracji publicznej, zawierają informację o sposobie prowadzenia sprawy, itp., stanowią więc, zgodnie z art. 1 ust. 1 u.d.i.p., informację

⁴ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz.U. 2022, poz. 902).

⁵ Jak trafnie zauważa J. Kupczyński, instrukcja, ta opracowana w 2019 r., nie została opublikowana w żadnym publikatorze, internecie ani na żadnej z platform komunikacyjnych Policji i nie jest aktem prawnym. J. Kupczyński, *Użytkowanie kamer nasobnych przez policję i inne służby w świetle bieżących polskich regulacji prawnych*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2023, z. 3(51), s. 70.

³ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. 2003, poz. 171 ze zm.).

o sprawach publicznych, a stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. d i pkt 4 lit. a i b, będąc rodzajem informacji o sposobie załatwiania (rozstrzygania) spraw, podlegają udostępnieniu w trybie i na zasadach w niej określonych (co wypełnia dyspozycję art. 61 Konstytucji RP)”⁶.

Należy się zgodzić z Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, że w świetle ustawowej definicji informacji publicznej (bardzo szerokiej) także nagranie interwencji Policji przy użyciu kamer nasobnych stanowi informację publiczną. Wymaga to rozstrzygnięcia przez organ administracji w przedmiocie jej udostępnienia lub odmowy udostępnienia (w postaci decyzji, gdy organ odmawia udostępnienia). Stanowisko to zostało wnikliwie rozważone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny i zasługuje (co do zasady) na aprobatę.

Jednak w sprawie tej pojawia się kilka zagadnień, które należy omówić, a które pominął (lub jedynie zasygnalizował) w swoim orzeczeniu Wojewódzki Sąd Administracyjny. W sprawie tej można zauważyć, że skarżący nadużywa prawa dostępu do informacji publicznych. Występując z wnioskiem do Komendanta Wojewódzkiego Policji o udostępnienie nagrania z interwencji policyjnej w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, jednocześnie wnioskuje do sądu powszechnego o uchylenie mandatu karnego i w związku z tym zamierza posłużyć się tym nagraniem. Okoliczność tę potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny, który odmawiając skarżącemu przeprowadzenia dowodu z nagrania interwencji, wskazał, że postępowanie dowodowe przed sądem administracyjnym w zasadzie nie jest dopuszczalne. Dodał także, że „w przedmiotowej sprawie jest

to o tyle niedopuszczalne, że strona faktycznie chce dokonać swego «zabezpieczenia» nagrania, a art. 106 § 3 p.p.s.a.⁷ takiemu działaniu nie może służyć”. Możemy takie zachowanie skarżącego uznać za nadużycie prawa podmiotowego do informacji publicznej, gdyż żądana informacja ma znaczenie wyłącznie indywidualne i zmierza do realizacji jego własnych interesów poprzez zamiar wykorzystania udostępnionej informacji na potrzeby postępowania w sprawach o wykroczenia⁸.

Skarżący J.S. we wniosku skierowanym do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi domagał się szerokiego dostępu do informacji publicznych (wniosek zawierał aż 11 pytań). Organ odpowiedział na pytania nr 1, 5, 6, a w przypadku pozostałych pytań i udostępnienia nagrania z interwencji stwierdził, że nie dotyczą informacji publicznej. Sąd podzielił pogląd organu, że pytania nr 1, 5, 6 dotyczą informacji publicznej. Sąd nie miał także wątpliwości, że pytania nr 2, 3, 4, 8, 9, 10 i 11 nie dotyczą informacji publicznej. W pewnym stopniu takie działanie skarżącego także uznać można za nadużycie prawa do informacji mające na celu zakłócenie funkcjonowania organu Policji (żądając udzielenia odpowiedzi na liczne pytania, które nie dotyczą informacji publicznej).

W odpowiedzi na skargę (z ostrożności procesowej w sytuacji, gdyby Wojewódzki Sąd

⁶ Wyrok NSA z dnia 13 kwietnia 2022 r., III OSK 4495/21, LEX nr 3333333; wyrok WSA w Poznaniu z dnia 22 lutego 2018 r., II SAB/Po 206/17, LEX nr 2458255; wyrok WSA w Warszawie z dnia 4 października 2017 r., II SA/Wa/251/17, LEX nr 2373213; wyrok WSA w Olsztynie z dnia 10 października 2017 r., II SAB/OI/85/17, LEX nr 2395610; D. Lebowa, A. Fermus-Bobowiec, *Prawo do informacji publicznej a jego nadużycie – rozważania na gruncie orzecznictwa sądów administracyjnych*, „Annales UMCS” 2022, sec. G, vol. LXIX, 2, s. 29–33.

⁷ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz.U. 2003, poz. 1634).

⁸ W doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że nadużycie prawa dostępu do informacji publicznej polega na próbie skorzystania z tej instytucji dla osiągnięcia celu innego niż troska o dobro publiczne, jakim jest prawo do przejrzystego państwa i jego struktur, jawność działania administracji i innych organów. Celem u.d.i.p. nie jest więc zaspakajanie indywidualnych potrzeb w postaci pozyskiwania informacji publicznych. J. Drachal, *Prawo do informacji publicznej w świetle wykładni funkcjonalnej* [w:] *Sądownictwo administracyjne gwarantem wolności i praw obywatelskich*, Warszawa 2006, s. 147–149; wyrok NSA z dnia 23 listopada 2016 r., I OSK 1601/15, Legalis; wyrok NSA z dnia 9 listopada 2021 r., III OSK 39/21, Legalis; wyrok WSA w Kielcach z dnia 20 marca 2019 r., II SAB/Kc/6/19, LEX nr 2647378.

Administracyjny uznał, że nagranie z interwencji stanowi informację publiczną i wymaga udostępnienia) organ wskazał, że ze względu na istotę, charakter i zakres koniecznej anonimizacji (przekształcenia) danych materiału audio-video (w szczególności danych osobowych) niezbędne jest podjęcie dodatkowych czasochłonnych i pracochłonnych czynności (wykonywanych poza bieżącą działalnością pracowników organu). Dodatkowy nakład pracy wymagający ponadto użycia specjalistycznego sprzętu oznacza również dodatkowe koszty⁹. Niewątpliwie materiał taki należy uznać za informację przetworzoną¹⁰. Wojewódzki Sąd Administracyjny nie odniósł się do tej kwestii – stwierdził jedynie, że na podstawie przekazanych materiałów nie jest w stanie ocenić, czy odpowiedź na pytanie nr 7 jest informacją przetworzoną, czy też nie. Jednak podniesiona wyżej kwestia dotyczyła nie odpowiedzi na pytanie nr 7, lecz materiału audio-video utrwalającego przebieg interwencji funkcjonariusza Policji, w wyniku której skarżący został ukarany mandatem karnym. Niewątpliwie wizerunek osoby uznać należy za informację umożliwiającą identyfikację osoby fizycznej i podlegającą ochronie danych osobowych (art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie danych osobowych). Przed udostępnieniem materiału audio-video z interwencji należałoby dokonać takiego jego przekształcenia, aby uniemożliwiał on identyfikację innych (poza skarżącym) osób, czyli ich anonimizacji. Z uwagi na miejsce (stadion miejski)

i czas (zdarzenie miało miejsce podczas meczu) z bardzo wysokim prawdopodobieństwem można założyć, że wymagałoby to zabiegów technicznych, o których wspomina w piśmie organ Policji. Zasadne byłoby rozważenie, czy istotnie informacja publiczna w postaci nagrania audio-video z przebiegu interwencji policyjnej (nie tylko w tej sprawie) nie powinna być zaliczona (co do zasady) do informacji przetworzonych w związku z wymogami ustawy o ochronie danych osobowych.

Z pewnością sprawa ta stanowi dobry argument przemawiający za wprowadzeniem do ustawy o dostępie do informacji publicznej przepisów (klauzul) ograniczających możliwość nadużywania prawa do informacji publicznej. W literaturze przedmiotu podnoszono, że główną przyczyną nadużywania prawa dostępu do informacji publicznej jest bardzo szeroka konstrukcja tego uprawnienia¹¹. Wskazywano na wyraźny wzrost liczby przypadków nadużywania prawa do informacji publicznej, które często rozstrzygane były dopiero na etapie sporu przed sądem. W związku z tym postulowano podjęcie nowej dyskusji nad wprowadzeniem do ustawy rozwiązań umożliwiających podmiotom zobowiązanym ograniczenie tego typu zachowania już na etapie otrzymania wniosku¹².

W ramach tych prac należałoby też rozważyć szeroką nowelizację ustawy o dostępie do informacji publicznych w taki sposób, aby wyłączenia dostępu do określonych kategorii

⁹ Problematyki kosztów, jakie ponoszą organy w związku z udostępnieniem informacji, nie można pominąć. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że zakres obowiązku informacyjnego państwa powinien być ukształtowany w taki sposób, aby zapewnić równowagę między korzyściami wynikającymi z zapewnienia dostępu do informacji a szeroko rozumianymi kosztami, jakie muszą ponieść w celu jego realizacji podmioty zobowiązane. Zob. wyrok NSA z dnia 30 sierpnia 2012 r., I OSK 799/12, CBOSA; wyrok NSA z dnia 11 maja 2023 r., III OSK 181/22.

¹⁰ Uznać ją należy za informację przetworzoną, gdyż informacja prosta to taka, której zasadnicza treść nie podlega działaniom modyfikacyjnym przed jej udostępnieniem. Zob. wyrok NSA z dnia 3 listopada 2009 r., I OSK 735/09, LEX nr 588800.

¹¹ J. Parchomiuk, *Nadużycie prawa w prawie administracyjnym*, Warszawa 2018; J. Konieczny, *Nadużycie prawa do dostępu do informacji publicznej*, „Veritas Iuris” 2022, nr 1, s. 108; B. Dąbkowska-Mastalerek, B. Zajac-Dutkiewicz, *Dostęp do informacji publicznej w kontekście nadużycie prawa do informacji publicznej*, „Veritas Iuris” 2022, nr 2, s. 95–96.

¹² Zob. *Nadużycie prawa do informacji publicznej*, tekst przygotowany przez przedstawicielkę partnera merytorycznego kongresu. J. Kostrzewską, radcę prawnego w Dr Krystian Ziemiński & Partners Kancelaria prawna sp.k. w Poznaniu, <https://frdl.org.pl/opinie-frdl/naduzycie-prawa-do-informacji-publicznej> (18.03.2025); E. Bagińska, M. Wałachowska, *Nadużycie prawa podmiotowego a dochodzenie roszczenia o zadośćuczynienie pieniężne z tytułu śmierci osoby bliskiej*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” 2014, nr 1, s. 9–11.

informacji publicznych zostały wprost wymienione w tej ustawie. Rozwiązanie takie przyjęto w ustawodawstwie Stanów Zjednoczonych. Ustawodawstwo to może być dobrym punktem odniesienia, gdyż samo pojęcie „informacja publiczna” i zasady dostępu do niej są niemal identyczne jak w Polsce¹³.

W stanie Waszyngton ustawowe ramy ujawniania dokumentów publicznych wyznacza rozdział 42.56 RCW¹⁴. Ten akt prawny liczący 78 stron w trzech czwartych poświęcony jest właśnie określeniu, które informacje publiczne (i pod jakimi warunkami) nie podlegają

ujawnieniu¹⁵. Wyłączenie dostępu do dokumentów publicznych obejmuje liczne obszary działania organów i instytucji publicznych. Oprócz takich sfer, jak ochrona zdrowia, edukacja i walka z przestępczością, znaczna część tych ograniczeń dotyczy działalności gospodarczej (np. podrozdziały: 42.56.250 – zatrudnienie i licencjonowanie, 42.56.260. – transakcje w obrocie nieruchomościami, 42.56.270 – informacje finansowe, handlowe i zastrzeżone, 42.56.380 – rolnictwo i hodowla zwierząt, 42.56.400 – ubezpieczenia i instytucje finansowe, 42.56.403 – oświadczenia aktuarusza dotyczące ubezpieczeń majątkowych i osobowych)¹⁶.

W podrozdziale 42.56.240 (zatytułowanym „Śledczy, organy ścigania i ofiary przestępstw”)¹⁷ określono precyzyjnie, które informacje dotyczące dochodzeń, egzekwowania prawa i ofiar przestępstw są wyłączone z publicznego wglądu i kopiowania na mocy prawa. Zgodnie z punktem pierwszym tego podrozdziału¹⁸ wyłączone z publicznego wglądu są konkretne informacje wywiadowcze i konkretne zapisy śledcze gromadzone przez agencje śledcze, organy ścigania i służby penitencjarne oraz agencje państwowe odpowiedzialne za przestrzeganie zasad dyscypliny w określonym zawodzie, których nieujawnienie jest niezbędne do skutecznego egzekwowania prawa lub ochrony prawa każdej osoby do prywatności. W podrozdziale tym zostały uregulowane zasady dostępu do materiałów audio-video zarejestrowanych w czasie interwencji funkcjonariuszy (organów ścigania i służby więziennej)

¹³ W stanie Waszyngton definicję dokumentu zawiera podrozdział RCW 42.56.001 (3) – „Dokumenty publiczne obejmują wszelkie pisma zawierające informacje dotyczące postępowania rządu lub wykonywania jakiegokolwiek funkcji rządowej lub zastrzeżonej, przygotowane, będące własnością, używane lub przechowywane przez jakąkolwiek agencję stanową lub lokalną, niezależnie od ich formy fizycznej lub cech”. Zgodnie z RCW 42.56.001 (4): „Pismo oznacza pismo odręczne, maszynowe, drukowane, fotoksiążkowe, fotograficzne i wszelkie inne środki rejestrowania jakiegokolwiek formy komunikacji lub reprezentacji, w tym, ale nie wyłącznie, litery, słowa, obrazy, dźwięki lub symbole lub ich kombinacje, a także wszelkie papiery, mapy, taśmy magnetyczne lub papierowe, filmy i odbitki, nagrania filmowe i wideo”. Dostęp do dokumentów publicznych reguluje RCW 42.56.080 (2): „Dokumenty publiczne są dostępne do wglądu i kopiowania, a agencje, na żądanie identyfikowalnych dokumentów publicznych, udostępniają je niezwłocznie każdej osobie, w tym, jeśli ma to zastosowanie, częściowo lub ratalnie, gdy dokumenty, które są częścią większego zestawu żądanych dokumentów, są przygotowywane do wglądu lub ujawnienia. Agencje nie mogą odmówić wniosku o identyfikowalne dokumenty publiczne wyłącznie na podstawie tego, że wniosek jest zbyt szeroki. Agencje nie mogą rozróżniać osób żądających dostępu do dokumentów, a takie osoby nie muszą podawać informacji co do celu wniosku, z wyjątkiem ustalenia, czy wgląd i kopiowanie naruszałoby RCW 42.56.070(8) [zgodnie z tym przepisem rozdział RCW 42.56 nie powinien być interpretowany jako udzielający jakiegokolwiek agencji upoważnienia do komercyjnego wykorzystywania dostępu do dokumentów publicznych – przyp. A.T.] lub 42.56.240(14) [ograniczenie dostępu do nagrań z kamer nasobnych – przyp. A.T.], lub inne przepisy, które zwalniają lub zabraniają ujawniania określonych informacji lub dokumentów niektórym osobom”.

¹⁴ Revised Code of Washington (RCW), Title 42, Chapter 42.56 Public Records Act.

¹⁵ Oprócz tego aktu prawnego inne ustawy także zawierają liczne wyłączenia dostępu do informacji publicznej w stanie Waszyngton. Listę tych wyłączeń (a także przepisy prawa federalnego ograniczające ten dostęp) zawiera dokument zatytułowany *Exemption and Prohibition Statutes Not Listed in Chapter 42.56 RCW*.

¹⁶ Ograniczenie dostępu do dokumentów publicznych w stanie Waszyngton dotyczy także informacji o stanowiskach archeologicznych. Zgodnie z RCW 42.56.300 (1) zapisy, mapy i inne informacje identyfikujące lokalizację stanowisk archeologicznych w celu uniknięcia grabieży lub dewastacji takich stanowisk są wyłączone z obowiązku ujawniania na podstawie tego rozdziału.

¹⁷ W wersji obowiązującej od 1 stycznia 2025 r.

¹⁸ RCW 42.56.240 (1).

przy użyciu kamer nasobnych¹⁹. Zgodnie z RCW 42.56.240 (14) nagrania z kamer nasobnych nie podlegają ujawnieniu w zakresie, w jakim nieujawnianie jest niezbędne do ochrony prawa jakiegokolwiek osoby do prywatności zgodnie z opisem w RCW 42.56.050²⁰. Natomiast w przepisie RCW 42.56.240 (14) (e)(i) wskazano, że prawnik reprezentujący osobę bezpośrednio zaangażowaną w incydent²¹ zarejestrowany przez żądane nagranie z kamery nasobnej ma prawo je uzyskać, gdy dotyczy to sprawy karnej z udziałem tej osoby (z zastrzeżeniem wszelkich wyjątków na mocy tego podrozdziału lub obowiązującego prawa). Przepis ten stanowi zatem wyjątek od generalnego zakazu udostępniania informacji publicznych zgromadzonych przez organy ścigania i służby penitencjarne. Dostęp do tych informacji ma tylko osoba bezpośrednio biorąca udział w zdarzeniu zarejestrowanym przy użyciu kamery nasobnej (oraz jej prawnik) i tylko wtedy, gdy dotyczy postępowania karnego. Przepis bardzo ogranicza krąg osób, które posiadają dostęp do tych informacji publicznych (przyznając w tym wypadku priorytet organom ścigania przed prawem do informacji publicznej).

¹⁹ W podpunkcie 14 (g)(i) podano definicję informacji uzyskanej za pomocą kamery nasobnej – „nagranie za pomocą kamery noszonej na ciele oznacza nagranie video i/lub dźwięku wykonane za pomocą kamery noszonej na ciele, przymocowanej do munduru lub okularów funkcjonariusza organów ścigania lub służby więziennej podczas wykonywania przez niego obowiązków służbowych”.

²⁰ „Prawo do prywatności”, „prywatność” lub „prywatność osobista” osoby, zgodnie z użyciem tych terminów w tym rozdziale, jest naruszane lub łamane tylko wtedy, gdy ujawnienie informacji o osobie: 1) byłoby wysoce obraźliwe dla rozsądnej osoby i 2) nie jest uzasadnione dla opinii publicznej. Postanowienia tego rozdziału nie dotyczą prawa do prywatności w odniesieniu do niektórych rejestrów publicznych nie tworzą żadnego prawa do prywatności wykraczającego poza prawa określone w tym rozdziale jako wyraźne wyjątki od prawa opinii publicznej do wglądu, badania lub kopiowania rejestrów publicznych.

²¹ Uprawnienie to posiada także dyrektor wykonawczy stanowej komisji ds. Afroamerykanów, spraw Azjatów i Pacyfiku lub spraw Latynosów.

Odmienne przedstawia się sytuacja na gruncie prawa polskiego. Dostęp do nagrań dokonanych za pomocą kamer nasobnych w czasie interwencji funkcjonariuszy organów ścigania (i innych organów uprawnionych do korzystania z tego urządzenia) ma nieograniczony krąg. Wojewódzki Sąd Administracyjny zauważa, że zgodnie z art. 1 ust. 2 u.d.i.p. przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi. Oznacza to, że przepisów tej ustawy nie stosuje się wyłącznie wtedy, gdy są one nie do pogodzenia z przepisami ustaw szczególnych (regulującymi inny tryb dostępu do informacji). Zdaniem Sądu taka sytuacja występuje w razie ustalenia, że zostało wszczęte postępowanie karne lub w sprawie o wykroczenia, a nagrania zostały włączone w poczet materiału dowodowego. Dostęp do tego materiału regulowany jest w art. 156 k.p.k.²², którego przepisy (art. 156 ust. 1–5 i 6) stosuje się odpowiednio w postępowaniu w sprawach o wykroczenia (art. 38 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia²³). W przedmiotowej sprawie organ może odmówić dostępu do nagrania właśnie na podstawie tych przepisów, gdyż takie postępowanie się toczy. Jednak łatwo sobie wyobrazić sytuacje, w których nie będzie można powołać się na wymienioną wyżej podstawę prawną, a wskazanie innej też będzie trudne (choćby odmowa dostępu w konkretnej sprawie byłaby jak najbardziej zasadna). Postulat ustawowego, precyzyjnego uregulowania dostępu do informacji publicznych wytworzonych przez organy ścigania wydaje się uzasadniony.

²² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tj. Dz.U. 2022, poz. 1375).

²³ Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tj. Dz.U. 2022, poz. 1124).

Abstract

Body-Worn Police Camera Footage as Public Information – commentary on the Judgment of the Voivodeship Administrative Court in Łódź of 22 November 2023, II SAB/Łd 98/23

Keywords: public information; body-worn camera recording; abuse of the right to access public information; public interest

The partially critical gloss addresses the issue of access to public information. In the ruling under review, the Voivodeship Administrative Court (WSA) stated that a recording of an intervention made by a police officer using a body-worn camera constitutes public information. When denying a citizen access to this information, the authority should issue a formal decision. While generally agreeing with this ruling, the author highlights circumstances that justified the refusal of access in this particular case. Supporting the proposal to amend the Public Information Access Act to prevent the abuse of the right to public information (already at the stage of request consideration), the author suggests a broad revision of the act. As part of these legislative efforts, provisions should be introduced to explicitly restrict access to certain categories of public information. As an example, the author presents solutions from U.S. law that limit access to public information.

Bibliografia

Literatura

- Bagińska E., Wałachowska M., *Nadużycie prawa podmiotowego a dochodzenie roszczenia o zadośćuczynienie pieniężne z tytułu śmierci osoby bliskiej*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” 2014, nr 1.
- Dąbkowska-Mastalerek B., Zając-Dutkiewicz B., *Dostęp do informacji publicznej w kontekście nadużycie prawa do informacji publicznej*, „Veritas Iuris” 2022, nr 2.
- Drachal J., *Prawo do informacji publicznej w świetle wykładni funkcjonalnej* [w:] *Sądownictwo administracyjne gwarantem wolności i praw obywatelskich*, Warszawa 2006.
- Konieczny J., *Nadużycie prawa do dostępu do informacji publicznej*, „Veritas Iuris” 2022, nr 1.
- Kupeczyński J., *Użytkowanie kamer nasobnych przez policję i inne służby w świetle bieżących polskich regulacji prawnych*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2023, z. 3(51).
- Lebowa D., Fermus-Bobowiec A., *Prawo do informacji publicznej a jego nadużycie – rozważania na gruncie orzecznictwa sądów administracyjnych*, „Annales UMCS” 2022, sec. G, vol. LXIX, 2.
- Parchomiuk J., *Nadużycie prawa w prawie administracyjnym*, Warszawa 2018.

Akty prawne

- Revised Code of Washington (RCW), Title 42 Chapter 42.56 Public Records Act.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. 2003, poz. 171 ze zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tj. Dz.U. 2022, poz. 1375).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tj. Dz.U. 2022, poz. 1124).
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz.U. 2022, poz. 902).
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz.U. 2003, poz. 1634).

Orzecznictwo

- Wyrok NSA z dnia 3 listopada 2009 r., I OSK 735/09, LEX nr 588800.
- Wyrok NSA z dnia 30 sierpnia 2012 r., I OSK 799/12, CBOSA.

Wyrok NSA z dnia 23 listopada 2016 r., i OSK 1601/15, Legalis.
Wyrok WSA w Warszawie z dnia 4 października 2017 r., II SA/Wa/251/17, LEX nr 2373213.
Wyrok WSA w Olsztynie z dnia 10 października 2017 r., II/SAB/OI/85/17, LEX nr 2395610.
Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 22 lutego 2018 r., II SAB/Po 206/17, LEX nr 2458255.
Wyrok WSA w Kielcach z dnia 20 marca 2019 r., II SAB/Kc/6/19, LEX nr 2647378.
Wyrok NSA z dnia 9 listopada 2021 r., III OSK 39/21, Legalis.
Wyrok NSA z dnia 13 kwietnia 2022 r., III OSK 4495/21, LEX nr 3333333.
Wyrok NSA z dnia 11 maja 2023 r., III OSK 181/22.
Wyrok WSA w Łodzi z dnia 22 listopada 2023 r., II SAB/Łd 98/23, LEX nr 3653835.